



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 770/2014
16.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиле Ј.С. из Б., чији је пуномоћник Г.Н.Ћ., адвокат из Б., против туженог Т. ДОО из Б., чији је пуномоћник М.С., адвокат из Б., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 7205/13 од 09.01.2014. године, у седници одржаној 16.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 7205/13 од 09.01.2014. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 388/10 од 09.09.2013. године и предмет ВРАЋА првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 388/10 од 09.09.2013. године ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи као незаконито решење туженог од 05.07.2005. године којим је тужилци отказан уговор о раду закључен 01.08.2003. године; ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да тужилцу врати на рад на радно место трговца; ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да тужилци накнади изгубљену зараду са припадајућом законском затезном каматом у периоду опредељеном у изреци пресуде; ставом четвртим изреке обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 461.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 7205/13 од 09.01.2014. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 388/10 од 09.09.2013. године.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Међутим, нижестепене пресуде заснивају на погрешној примени материјалног права, због чега чињенично стање није правилно утврђено.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код туженог од 01.08.2003. године. Решењем туженог (без означеног датума) а које је тужиља примила 05.07.2005. године, тужиљи је отказан уговор о раду због непоштовања радне дисциплине и понашања због којег не може да остане на раду. У упозорењу од 02.06.2005. године којим се указује на постојање разлога за отказ уговора о раду наведено је да тужиља стално касни на посао, самовољно напушта посао у току рада, алкаво врши поверени јој посао, немарно се односи према средствима послодавца, некоректно се односи према осталим запосленима, а нарочито немарно и недолично се односи према трећим лицима, т.ј.клијентима и купцима послодавца са којима долази у контакт у раду или у вези са радом, те да је ово кршење радне дисциплине послодавац уочио непосредно преко свог законског заступника директора, као и притужбама осталих запослених и купаца. Тужени је тужиљи доставио ово упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, закључујући да је тужиљи законито престао радни однос на основу члана 179. тачка 3. Закона о раду, те је одбијен и захтев тужиље за враћање на рад као и захтев за накнаду штете.

Закон о раду у члану 180. став 1. прописује да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тач. 1)-6) овог закона запосленог писаним путем упозори на постојање разлога на отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења; ставом 2. овог члана, прописано је да у упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отаказ и рок за давање одговора на упозорење; а ставом 3. прописано је да ако постоје олакшавајуће околности или ако природа повреде радне обавезе или непоштовање радне дисциплине није довољан разлог за отказ уговора о раду, послодавац може у упозорењу да запосленог обавести да ће му отказати уговор о раду ако поново учини исту или сличну повреду, без поновног упозорења.

По оцени Врховног касационог суда, упозорење које је достављено тужиљи и у којем су наведени разлози за отказ уговора о раду, не садржи елементе прописане цитираном одредбом члана 180. Закона о раду. Упозорење мора да садржи основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да

су се стекли услови за отказ, а то значи да је у упозорењу морало да буде наведено ког дана и у које време је тужила каснила на посао и самовољно напустила посао, у чему се огледа да: „алкаво врши поверени посао“ и када је ове радње предузела, према којим средствима послодавца, када и на који начин се „немарно“ односила и када и на који начин се некоректно односила према запосленима и који су то запослени. Такође, у упозорењу је наведено да се тужила немарно и недолучно односи према трећим лицима, т.ј.клијентима и купцима послодавца, али није наведен период у коме се тужила понашала на описани начин.

Уколико упозорење не садржи све законске елементе, запосленом је ускраћено основно право и то право на одбрану, односно изјашњење о томе шта му је стављено на терет у погледу нарушавања радне дисциплине, а ово право запослени има и на основу Конвенције Међународне организације рада број 158. Тужили је дато упозорење на постојање разлога за отказ које садржи паушалне и уопштене разлоге у вези њеног понашања. Из оваквог упозорења није могуће да се конкретизују радње тужиле које би биле разлог за отказ уговора о раду и престанак радног односа.

Стога су основани ревизијски наводи да је побијаним пресудама погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Пошто правилно и потпуно утврде чињенично стање, нижестепени судови ће правилно применити материјално право, ценећи примедбе изнете у овом решењу и донети закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**